

ÜLESTÕUSMISAJA IV PÜHAPÄEV C AASTAL

(Esimene lugemine Ap 13:14.43-52)

Lugemine Apostlite tegude raamatust:

Sel ajal läksid Paulus ja Barnabas teele ja jõudsid Perge kaudu Pisiidia Antiookiasse.

Hingamispäeval läksid nad sünagoogi ja võtsid istet. Aga kui nad pärast sealt välja tulid, käis nende järel suur hulk juudiusku pöördunud jumalakartlikke muulasi. Ja Paulus ja Barnabas kõnelesid nendega ja veensid neid jääma Jumala armusse.

Aga järgmisel hingamispäeval tuli peaaegu kogu linn kokku Issanda sõnast osa saama. Kui juudid rahvahulka nägid, said nad kadedaks, vaidlesid vastu Pauluse kõnele ja rääksid teotusesõnu. Aga Paulus ja Barnabas vastasid julgesti: “Meile oli kohuseks tehtud kuulutada Jumala sõna teile kõigepealt. Kui aga teie selle endast ära heidate ega näita end igavest elu väärt olevat, siis vaata, me pöördume paganate poole. Sest Issandalt oleme me saanud niisuguse käsu: “Ma olen sind seadnud valguseks paganatele, et sa oleksid nende õnnistegijaks kuni maailma lõpuni.””

Kui paganad seda kuulsid, said nad rõõmsaks ja ülistasid Issanda sõna ja jäid uskuma – nii paljud kui neid oli kutsutud igaveseks eluks. Ja Issanda sõna levis üle kogu ümberkaudse maa. Siis ässitasid juudid üles kõrgemast soost vagad naised ja linna suurnikud, nad õhutasid vaenu Pauluse ja Barnabase vastu ning ajasid nad oma maalt välja. Aga nemad raputasid tolmu oma jalgadelt nende peale ja läksid Icoonioni. Ning jüngrid olid rõõmsad ja said täis Püha Vaimu.

See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps 100:1-2 3. 4b-5b R:3c)

R: Meie oleme Issanda rahvas ja kari tema karjamaal.

Rõkake rõõmust Issandale, kõik maad,
teenige Issandat rõõmuga.

Rõõmuhõisetega tulge tema palge ette.

R:

Mõistke, et Issand üksi on Jumal,
tema on meid loonud ja tema omad me oleme,
tema rahvas ja kari tema karjamaal.

R:

Tulge tema väravaisse rõõmuga,

tema õuedesse kiituselauludega,
sest Issand on hea
ja tema heldus kestab igavesti.

R:

(Teine lugemine Ilm 7:2-4.9-14 Ilm7 ,9.14b-17)

Lugemine püha apostel Johannese ilmutuse raamatust:

Mina, Johannes, nägin, ja vaata: suur rahvahulk, keda keegi ei suutnud ära lugeda, kõigist rahvahõimudest ja suguharudest, rahvaist ja keeltest, nad kõik seisid aujärje ees ning Talle ees, valged rüüd seljas ja palmioksad käes. Ning üks vanematest ütles mulle: “Need on need, kes tulevad suurest ahistusest ja on oma rüüsid pesnud ja need Talle veres valgeks teinud.” Sellepärast seisavad nad Jumala aujärje ees ja teenivad teda tema templis nii ööl kui päeval. Ja see, kes istub templis, laotab oma telgi nende üle. Nemad ei näe enam nälga ega janu ja päikeselõõsk ega põuapalavus ei piina neid, sest Tall, kes istub keset aujärge, kannab nende eest hoolt ja juhatab nad eluvee allikale, ning Jumal pühib ära iga pisara nende palgelt.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 10:14)

Halleluuja. Mina olen hea karjane.

Mina tunnen oma lambaid ja nemad tunnevad mind. Halleluuja.

(Evangeelium Jh10:27-30)

Lugemine püha Johannese evangeeliumist:

Sel ajal Jeesus ütles: “Minu lambad kuulevad mu häält ja mina tunnen neid. Nemad käivad minu järel ja mina annan neile igavese elu. Nad ei lähe igavesti hukka ja keegi ei saa neid minu käest ära kiskuda. Minu Isa on kõigist suurem, ja keegi ei saa neid minu Isa käest ära kiskuda, sest mina ja Isa oleme üks.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Armsad õed ja vennad, inimene võrdleb teisi omasuguseid sageli loomadega. Vahel on sellel

positiivne tähendus: näiteks riikide vappidelt leiame ohtrasti lõvide, leopardide ja kotkaste kujutisi, keda on valitsejad võimu sümbolitega oma alamate silmade ette toonud. Kuid loomadest tuleb inimene sageli ka söimusest, unustades samas, et tema kui looduse kroon on iseennast loonud täpselt sama vähe kui need tema vähemad vennad. See pole loomade süü, et nad on loodud teistsuguseks kui inimesed, kuid paraku keskendutakse söimusest just loomade küündimatustele inimesega võrreldes.

Näiteks kui inimene söimab oma ligimest seaks, siis ei mõtle ta sellele, et seal on meist võrreldamatult parem haistmine, isegi veel parem kui koeral, ja et tal on kärva näol kaasasündinud tööriist maa alt toidu kättesaamiseks. Metsikus looduses saab siga ilma mingite välise abivahenditeta suurepäraselt hakkama – inimene aga mitte. Seaks söimates keskendutakse sellele, et siga läheb süües jalgadega toidu sisse, ja et seakisa on tõesti kole. Paraku tuleb tõdeda, et seal ei ole valikut, kui ta käitub sea moodi. Aga inimesel on...

Me loeme patutunnistuse...

Jutlus

Armsad õed ja vennad, piiblis on peale inimese mainitud veel ligi 130 sorti elukaid. Päril kindlat arvu ole võimalik öelda, sest kohati mainitakse neid vaid perekonna järgi, mitte täpse liiginimetusega. Mainimist leiavad nii putukad ja selgrootud kui roomajad, linnud ja imetajad – lisaks veel kõrvõimalikud maa- ja mereloomad. Koduloomad esinevad piiblitekstides tihemini kui jahiloomad.

Inimesed on alati elanud koos loomadega: neile jahti pidanud, neid kodustanud või lihtsalt eemalt jälginud – pannud tähele nende omadusi ja käitumist, kasutanud neid võrdlusmaterjalina inimese käitumise isoomustamiseks. Näiteks lindudes on imetletud nende võimet lennata, putukate puhul on eeskujuks toodud nende vastupidavust ja usinust; madu on peetud salakavaluse kehastuseks, kuid talle on omistatud ka tarkust; lõvi ja tiigrit on austatud ja kadestatud nende jõu pärast, hunti aga on nähtud halastamatu kiskjana, kellest tuleb hoiduda.

Koduloomadel on piiblis omaette roll. Jumalale toodi ohvriks ainult kariloomi: härgi, kitsi ja lambaid, ning lindudest ohverdati peamiselt tuvisid ja turteltuvisid, keda kodustati ja kes kuulusid ka israeliitide toidulauale.

Kui Jeesus võrdleb oma tähendamissõnadega inimesi lammastega, siis tekitab see tänapäeva inimestes ebamugavustunnet – sest lambad ei ole inimestega võrreldes eriti targad, nad usaldavad praktiliselt pimesi karja juhti, olgu selleks siis kõik rivaalid oma sarvedega kõrvale puksinud juhtoinas või karjane, kelle lambanahkne kasukas on märgiks teda järgivate lammaste tumedast

tulevikust.

Miks kasutas Jeesus niisugust võrdlust, mille ebameeldivaid üksikasju teadsid ka tema kaasaegsed? Miks võrdles ta inimest mitte lõvide, lindude või tarkade madudega, vaid leplike, lausa pügamiseni ja surmani alandlike lammastega? Miks tuli ta ise siia maailma ohvritallena – Jumala ohvritallena, kes pidi kandma ära maailma patud?

Jah, sellele on veider mõeldagi: missugust pattu võiks teha üks lammas, missugune süü võiks lasuda sellel vagural loomakesel? Sama raske on mõista, kuidas võiks inimene süütu ohvriloomana verd valades saada andeks oma patud? Osa sellest võrdpildist jääbki paraku müsteeriumiks.

Armsad õed ja vennad, võibolla võrdleb Jeesus meid lammastega lihtsalt – kuidas seda nüüd öeldagi – matemaatilisel põhjusel: nimelt seetõttu, et meie ei suuda mõista lõpmatust. Me võime tunnetada ja hoomata, kuid ei suuda siin maa peal kunagi täielikult aru saada sellest igavikulisest lõpmatusest, kus Jumal elab, mis oli olemas juba enne meie sündi, mis kestab meie eluajal ja jääb kestma ka pärast meie surma. Raske oleks aga leida paremat võrdpilti jäägitule usaldusele kui see on lambal oma karjase vastu, ning kui me ei oska ise leida mõistlikku vastust oma algse päritolu ja olemusliku eesmärgi kohta, siis ei jää meilgi muud üle kui käia Jeesuse järel, usaldada teda, kes ta näitab jätkuvalt meile teed.

Maine elu on see prooviaeg, kus me peame täitma oma ülesande, vastavalt reeglitele, mille Looja on meile ette näinud. Kuid meie pilk peab olema suunatud üle surma läve lõpmatu igaviku poole, usalduses Jumala vastu. Aamen.